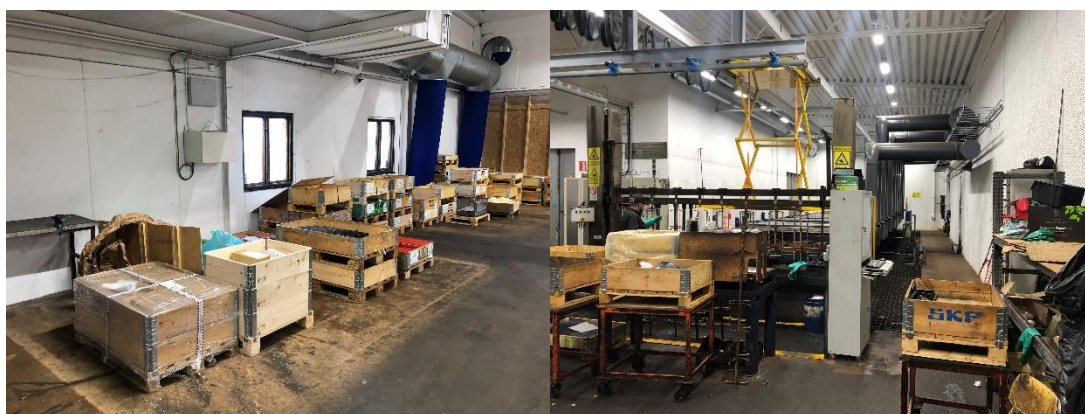

Sala Ytbehandling AB

Periodisk besiktning 2020

Interiörbilder från den renoverade och återupbyggda anläggningen efter branden 2019

Sollentuna den 4 november 2020

Innehåll

1	Sammanfattning och utlåtande.....	3
2	Besiktning.....	4
2.1	Ändringar sedan föregående besiktning – Många åtgärder utförda efter branden 2019	4
2.2	Uppföljning föregående besiktning.....	5
2.3	Avsugning utomhus – Jag rekommenderar att allt avfall som kan kopplas till branden transporteras bort.....	6
2.4	Avsugning tak – Buller, lukt och stoft utan anmärkning	6
2.5	Avsugning fabrik.....	6
2.6	Luftmätningar – Förhöjda halter uppmätta	7
2.6.1	Linje 1 – 0,63 mg Cr/m ³ ntg.....	7
2.6.2	Linje 2 – 0,31 mg Cr/m ³ ntg.....	7
2.6.3	Data om mätningar och mätteknik	8
2.7	Tillstånd och villkor innehålls förutom förhöjd kromhalt i luft	8
2.7.1	Tillståndet innehålls	8
2.7.2	Villkoren efterlevs	9
2.8	Egenkontroll och handlingsprogram Seveso – Inga påpekanden	10
3	Tidpunkter, närvarande och Teamsmöte.....	10
4	Verksamhetsbeskrivning	11
5	Underlag.....	12

Bilagor

1. Data luftmätning linje 1
2. Data luftmätning linje 2
3. Analysrapport

1 Sammanfattning och utlåtande

Branden som inträffade i anläggningen i mars 2019 har medfört stora utmaningar för verksamheten men även fört med sig att många äldre delar bytts ut samt att ytskikten förbättrats avsevärt.

Branden visade att bolagets skyddssystem fungerade som tänkt då omgivningspåverkan blev låg eller måttlig och inte medförde behov av saneringar utanför byggnaden.

Mätningar av krom i luft efter kromfällorna visade på halter över riktvärdet. Se vidare punkt 2.6 samt bilagor. I övrigt så bedömer jag att tillstånd och villkor innehålls.

Hela verksamheten avsynades såväl in- som utvändigt. Det huvudsakliga intrycket var gott men i rapporten lämnas några förslag till åtgärder. Dessa återges nedan.

1. Med anledning av branden så var stora delar av ventilationssystemet ersatt med nya delar. Trots att anläggningen varit i drift relativt kort tid så noterades vissa mindre läckage. Jag råder bolaget att reklamera arbetet och försöka få entreprenören att säkerställa en tät anläggning (punkt 2.2, sid 5).
2. Hela verksamheten avsynades. Framkom att det fortfarande fanns en del utrustning/avfall från branden som skulle transporteras bort. Vid besiktningens genomförande så föregick samtidigt en slutavstämning med bolagets försäkringsbolag där kostnader och hantering av avfall var en del som avhandlades. Jag råder bolaget att så snart det är möjligt se till att transportera bort allt avfall som kan kopplas till branden. Avfall bör aldrig förvaras längre än nödvändigt. Frågan diskuterades direkt vid besiktningens genomförande (punkt 2.3, sid 6).
3. Utrymmet för likriktarna till linje 1 fann jag vara i behov av rensning och rengöring. Bolaget bör i möjligaste mån hålla gångytorna fria från gods och material samt så snart det är möjligt omhänderta eventuella spill eller läckage (punkt 2.5, sid 7)
4. I utrymmet under den nya kromfällan till linje 2 noterades läckage från återledningen av kromfällans spolvatten (punkt 2.5, sid 7).

2 Besiktning

2.1 Ändringar sedan föregående besiktning – Många åtgärder utförda efter branden 2019

Den 20 mars 2019 så uppstod en brand i anläggningen. Efter branden så stod verksamheten still under cirka två veckor. Branden förstörde den nyare linjen men produktionen kunde återupptas i den äldre linjen efter cirka två veckor. För att i högsta möjliga utsträckning kunna möta kundernas efterfrågan så drevs verksamheten sedan i treskift.

Branden medförde inga allvarliga störningar i omgivningen. Säkerhetssystemen fungerade som tänkt då alla vätskor och släckvatten innehölls och kunde omhändertas som farligt avfall.

Under resten av 2019 utfördes ett omfattande saneringsarbete följt av en återuppbyggnad av den förstörda linjen. Driftsättning av den återuppbyggda linjen började under 2020.

Tack vare att själva branden var begränsad till en del av verksamheten så kunde resterande delar fortsatt användas efter rengöring/sanering. Nya ytskikt har erhållit i stora delar av anläggningen. Processmässigt så var verksamheten lika innan branden.

Branden och dess konsekvenser ser jag har varit mycket betungande för såväl personal som verksamhet. Coronapandemin som bröt ut under våren 2020 har medfört ytterligare börda för verksamheten då aktiviteten i ekonomin gått ned hos bolagets kunder.

2.2 Uppföljning föregående besiktning

I rapport från besiktningen 2018 rekommenderade jag två åtgärder vilka återges nedan.

1. *I anläggningen förekommer läckage från ventilationssystemen. Luften från hårdförkromningen är kontaminerad med aggressiv vätska vilket påverkar anläggningen negativt med läckage som följd. Reparationer sker fortlöpande. En möjlighet att minska läckagen kan vara att på sikt byta material i ventilationssystemet. Polypropylen har, teoretiskt, bättre beständighet än såväl galvaniserat stål som pvc. I de fall nya ventilationsrör installeras ser jag att de med fördel inte ska läggas i väg och gärna förses med spolningsfunktioner och avtappningsmöjligheter. Sådana installationer kan möjliggöra förebyggande underhåll vilket kan minska problem och öka anläggningens livslängd. Möjligheter och kostnader bör dock diskuteras med installatör som har erfarenhet från ytbehandlingsindustri.*

Med anledning av branden så var stora delar av ventilationssystemet ersatt med nya delar. Trots att anläggningen varit i drift relativt kort tid så noterades vissa mindre läckage. Jag råder bolaget att reklamera arbetet och försöka få entreprenören att säkerställa en tät anläggning.

2. *Utrymmet och utrustningen i fosfateringslinen är äldre och relativt slitna. Avsyningen ger inte underlag för att säga att badlösning sprid från det invallade utrymmet. Någon form av kontroll och/eller renovering av utrymmet och utrustningen ser jag ändå som rimlig att utföra inom de närmaste åren.*

Utrymmet var till viss del åtgärdat då sanering och nya ytskikt erhållits efter branden. Bild återges nedan.

2.3 Avsugning utomhus – Jag rekommenderar att allt avfall som kan kopplas till branden transporteras bort

Hela verksamheten avsynades. Framkom att det fortfarande fanns en del utrustning/avfall från branden som skulle transporteras bort. Vid besiktningens genomförande så föregick samtidigt en slutavstämning med bolagets försäkringsbolag där kostnader och hantering av avfall var en del som avhandlades. Jag råder bolaget att så snart det är möjligt se till att transportera bort allt avfall som kan kopplas till branden. Avfall bör aldrig förvaras längre än nödvändigt. Frågan diskuterades direkt vid besiktningens genomförande.

2.4 Avsugning tak – Buller, lukt och stoft utan anmärkning

Taket avsynades med avseende på buller, lukter och stoft. Jag bedömer bullernivån som jämförelsevis låg. Inga spår av stoft noterades. Inga märkbara lukter kunde förnimmas.

2.5 Avsugning fabrik

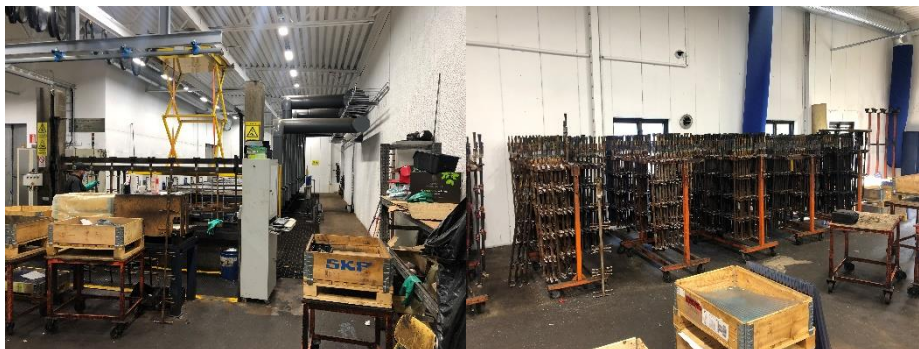
Samtliga utrymmen i anläggningen avsynades. Kommentarer och exempelbilder återges nedan.

Utrymmen för mottagning och transport av gods avsynades utan anmärkning.

Utrymmen för linje 2 (tidigare benämnd nyare linjen) avsynades utan anmärkning.

Utrymmen för linje 1 (tidigare benämnd äldre linjen) avsynades utan anmärkning.

Den manuella kromlinjen avsynades utan anmärkning.

Kemnickellinjen som står väl avskilt från den del som brann påverkades relativt lite. Utrymmet var oförändrat sedan föregående besiktning. Avseningen föranleder inga påpekanden.

Utrymmet för likriktarna till linje 1 fann jag vara i behov av rensning och rengöring. Bolaget bör i möjligaste mån hålla gångtor fri från gods och material samt så snart det är möjligt omhänderta eventuella spill eller läckage.

I utrymmet under den nya kromfällan till linje 2 noterades läckage från återledningen av kromfällans spolvatten.

2.6 Luftmätningar – Förhöjda halter uppmätta

2.6.1 Linje 1 – 0,63 mg Cr/m³ ntg

Vid kontrollen bestämdes halten till cirka 0,63 mg krom per normal kubikmeter luft vilket är över riktvärdet 0,1 mg.

Luftflödet bestämdes till 6 988 normal kubikmeter per timme vid lågflöde och 8 706 vid högflöde. Vid uppmätt halt och flöden så blir utsläppen mellan cirka 4,4 och 5,5 gram per timme.

Mätningen utfördes mellan klockan 08:01 och 13:59 då produktionen i linjen skulle stoppas kl 14.

2.6.2 Linje 2 – 0,31 mg Cr/m³ ntg

Vid kontrollen bestämdes halten till cirka 0,31 mg krom per normal kubikmeter luft vilket är över riktvärdet 0,1 mg.

Luftflödet bestämdes till 6 566 normal kubikmeter per timme vid lågflöde och 9 344 vid högflöde. Vid uppmätt halt och flöden så blir utsläppen mellan cirka 2,0 och 2,9 gram per timme.

Mätningen utfördes mellan klockan 07:49 och 14:58.

Resultaten meddelades bolaget så snart de var kända för att möjliggöra felsökning och åtgärder.

2.6.3 Data om mätningar och mätteknik

Mätningarna lika tidigare kontroller enligt följande:

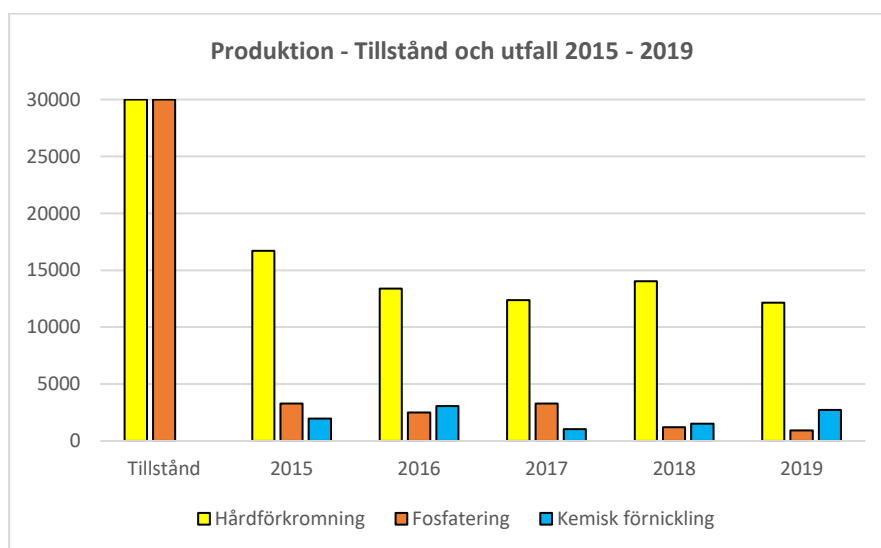
- Luft sögs från kanaler efter kromfällor
- Luften avleddes till svagt sur adsorptionslösning i tvättflaskor
- Adsorptionslösningen analyserades innan mätningen (nollprov)
- Volym adsorptionslösning uppmätt innan avsändning till lab för analys av krom
- Luftflöden mättes med SWEMA 3000md och Prandtlrör

Data kring mätningarna redovisas i bilaga 1 (linje 1) och bilaga 2 (linje 2).
Analysrapport från laboratoriet redovisas som bilaga 3.

2.7 Tillstånd och villkor innehålls förutom förhöjd kromhalt i luft

2.7.1 Tillståndet innehålls

Verksamheten bedrivs i enlighet med gällande tillstånd. I och med att bolaget ytbehandlar legogods så finns svårigheter att fastställa exakta ytor för varje behandlad detalj. Bolaget tillämpar, vilket är helt rimligt, schabloner för beräkningar som ska jämföras med tillståndsgiven yta. Produktionsnivåer redovisas i miljörapporter. Nedan återges diagram utvisande tillståndsgränser och utfall under senare år.

Diagrammet visar på en produktion väl inom tillståndets ramar.

För förnicklingen finns ingen tvingande produktionsgräns. Genomläsning av tillsynsmyndighetens beslut i anmälningsärendet, inklusive underlag till beslut och förslag till beslut, visar att verksamheten inte bedrivs i strid med beslutet.

2.7.2 Villkoren efterlevs

1. Allmänt villkor

Jag bedömer att verksamheten inte har ändrats väsentligt sedan tillståndet erhöles. Villkoret innehålls.

2. Utsläpp till vatten

Inga utsläpp till vatten förekommer. Villkoret innehålls.

3. Utsläpp till luft

Utförda mätningar visade på halter över gällande riktvärden. Senast detta inträffade var 2011 och då i en av två mätpunkter.

4. Invallningar

Inga ändringar har utförts som påverkat invallningar. Villkoret innehålls.

5. Lagring av kemikalier och avfall

Hela verksamheten avsynades. Ingen lagring av avfall eller kemiska ämnen och produkter som var i strid med villkoret noterades. Villkoret innehålls.

6. Buller

Mätningar utfördes inte men verksamheten avsynades runt om fastigheten samt tak. Jag bedömer ljudnivån som låg/måttlig och risken för störning av omgivningen som liten. Jag bedömer att villkoret innehålls.

Bygg- och miljönämndens föreläggande av den 29 maj 2002 innehåller fyra uppsatser varav tre rör utsläpp till vatten. I nuvarande drift sker inga utsläpp till vatten medförande av kraven innehålls. Den fjärde uppsatsen anger att nickelhaltiga lösningar (eluat) ska renas separat i behandlingsanläggning. Hanteringen sker i enlighet med kravet. Med detta följer att beslutet efterlevs i sin helhet.

2.8 Egenkontroll och handlingsprogram Seveso – Inga påpekanden

Egenkontroll och handlingsprogram enligt Sevesodirektivet är integrerade i verksamhetssystemet.

Såväl system som verksamhet är oförändrade sedan föregående besiktning. Jag bedömer att bolaget har väl utvecklade system och rutiner.

I och med ändringar i "Sevesolagstiftningen" så har verksamheten klassats ned från den högre till den lägre kravnivån. Regeländringen utfördes redan 2015 men tillsynsmyndigheten, i det fallet länsstyrelsen, ändrade klassningen först 2020.

3 Tidpunkter, närvarande och Teamsmöte

Fältarbetet utfördes torsdagen den 15 oktober 2020. Besiktningen utfördes av Stig Thörnvik.

Med anledning av pågående pandemi, corona, så utfördes inget besiktningssammanträde på plats i anläggningen. Preliminär rapport upprättades och tillställdes bolag och myndighet inför Teamsmöte 201104.

Vid Teamsmötet närvarade:

- Ulf Nord; Sala Ytbehandling AB
- Helena Lindström; Bygg och miljö Sala-Heby, miljöinspektör
- Dan Wikström; Bygg och miljö Sala-Heby, miljöinspektör
- Stig Thörnvik; besiktningsman

Vid mötet beslutades/framkom följande:

1. Bolaget har kontaktat entreprenören som utfört arbetena med ventilation och kromfällor. De ska komma till anläggningen vecka 46 för kontroller och åtgärder.
2. Bolaget meddelar tillsynsmyndigheten vilka åtgärder som ska utföras för att få ned utsläppen samt när de ska utföras.
3. Ommätning av utsläppen ska ske snarast möjligt efter det att åtgärder vidtagits. Mätningar kan inte utföras vid "riktigt" vinterväder.
4. Vid ommätning kontrolleras även övriga kommentarer/rekommendationer i rapporten. Mätdata och andra åtgärder i anläggningen rapporteras snarast möjligt till tillsynsmyndigheten.
5. Tillsynsmyndigheten planerar att utföra ett uppföljande tillsynsbesök i anläggningen under första kvartalet 2021. Vid mötet kommer även egenkontroll enligt miljöbalken och driftstörningsrutiner att kontrolleras/diskuteras.
6. Bolaget informerade om att bevakningen av anläggningen förbättrats. Kamerabevakning sker kontinuerligt av Securitas och bolagets egen

personal. Via nyckelskåp så kan väktare och räddningstjänst komma in i lokalerna även utan närvaro av bolagets personal.

7. Bolaget informerade om att avfall, såväl farligt avfall som konventionellt avfall, kommer att skickas bort före årsskiftet.
8. Bolaget informerade om att planer finns om att upprusta fosfateringslinen. Beslut är dock inte fattade.

4 Verksamhetsbeskrivning

Bolaget etablerades 1976 och bedrivs idag i Nybo industriområde i Sala.

I anläggningen bedrivs kemisk och elektrolytisk ytbehandling med tonvikt på hårdförkromning av komponenter till hydrauliksystem

För hårdförkromning finns två automatliner med totalt tolv bad á cirka fyra kubikmeter hårdförkromningsbad. Till detta finns även en mindre manuell avdelning där även avkromning kan utföras.

Kemisk förnickling utförs i en automatline.

Manganfosfatering utförs i en manuell line.

Verksamheten genererar inga utsläpp av processavloppsvatten. Detta förhållande uppnås huvudsakligen genom att använda sköljvatten för att kompensera avdunstningsförluster. Överskott som inte kan återföras till processen avdunstar och/eller skickas bort som avfall. När verksamheten är obemannad, kvällar och helger, stängs vattentillförseln. Åtgärden håller nere risken för spridning av förorenat vatten till mark, vatten eller avlopp.

Luft från hårdförkromningsbaden renas i två kromfällor. Fläktarna går med reducerad effekt när luckorna över baden är stängda och forceras när god lyfts i eller ur baden.

I fastigheten förekommer även viss mekanisk bearbetning. Omfattningen av verksamheten är liten. Det som utförs av polering, mindre reparationer av utrustning samt verktygstillverkning (den absoluta merparten av verktygen tillverkas av underleverantörer).

Bolaget är certifierat enligt ISO 9001 och 14001. Den miljöutredning som gjordes inför certifieringen hålls vid liv genom uppdatering som sker vart tredje år.

5 Underlag

- Tillstånd (daterat 1999-08-24, dnr 241-8398-98)
- Beslut i anmälningsärende angående kemisk förnickling (daterat 2002-05-21, dnr 2002.233)
- Miljöutredning
- Miljörapporter
- Rapporter från tidigare luftmätningar
- Rapport från tidigare periodiska besiktningar

Sollentuna den 4 november 2020

Stig Thörnvik